

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8521527 פקס. 08-6433570
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס.

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל
בגישאות מנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק הגלובל"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 649

משכיל לדוד

פרשת בשלה - שבת שיריה

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

מאכל המן מביא לתשובה

שיאנה נראית לעין.

אבל על האדם לדעת שזהו מדרכי היצר הרע, שאינו בא לאדם לומר לו שהוא רשע, אלא בא אליו ברמאות גדולה שמראה ומשווה את מעשיו הטובים לאחד הגדולים, וכאילו הגיעו מעשי ידיו למעשי אבותיו, ובו בזמן אינו נותן לאדם שהות לחשוב לדאוג ולהתבונן באיזה אופן ובאיזה צד נעשו מעשיו, ואינו מודיע לו את ההבדל בין שני המעשים שדומים בחיצוניותם, אבל אינם דומים כלל בחיות הקדושה ובטהרת המחשבה והלב. כך היא דרכו של יצר הרע.

אבל, אוי לו לאדם אם יהיה משוכנע שאכן מה יפה עלה בגורלו וכמה רב כוחו, שהרי בסופו ירד מדחי אל דחי מבלי להרגיש. בבחינת שבת קה: (כך אומנותו של היצר הרע היום אומר לו עשה כך, למחר אומר לו עשה כך, עד שאומר לו לך עבוד עבודה זרה. ובאמת לו היה האדם קצת מתבונן, אז הוא היה רואה כמה עבודה עדיין מוטלת עליו לעשות בעולם הזה לשפר את מעשיו, עד שאכן יזכה שיגיעו מעשי ידיו למעשי אבותיו.

אצל אוכלי המן באמת לא היה באפשרות שום אדם לגלות את קלונם של הרשעים ברבים, חוץ ממשה רבינו ע"ה. רק מרוב ענוותנותו, באהבתו את כלל ישראל לא עשה כן. לכן נתן הקדוש ברוך הוא למן את התפקיד הזה להוכיח את האדם איך נראים מעשיו; האם רק כלפי חוץ נעשו מעשיו, או שגם מבפנים מחשבתו ורעיונותיו וכליותיו הם שווים עמו. שהרי האדם מעצם טבעו יכול לטעות במעשה שעשה שחושב שהוא מעשה טוב, ולכאורה כך זה נראה במציאות, אולם לאמיתו של דבר המעשה נעשה רק כלפי חוץ.

אם כן, כתוצאה מכך התביישו הרבה אנשים מבני ישראל, שהרי הם בעיני עצמם ובעיני הבריות היו נחשבים לגדולים, ופתאום ראו אצלם דבר פלא; שהמן כלל לא היה חשוב במחיצתם, ולא עוד אלא שהיה מתליע. בכך נרמז להם שהם עדיין תלויים ברצונותיהם ואינם משוחררים לגמרי מידי היצר הרע, ונשאר ליצר הרע עליהם איזו שהיא אחיזה, ובמקום לחזור בתשובה ולתקן את הרע הם מתרעמים על המן.

אבל וודאי הדבר, שהיו במדבר צדיקים שהיו שמחים ברגע שגילו דרך המן שיש בהם חסרונות והם צריכים לתקנם. הרי שוודאי ששמחו ולא הרגישו בזה שום בזיונות אלא התעלות. וכבר אמרתי לעצמי, כי המן היה בבחינת ספר מוסר שעל ידו היו עושים חשבון הנפש לעצמם, והיו בודקים עד היכן הם מתעלים, ועד כמה הם לא התעלו, או שירדו ח"ו ברוחניות. והבן.

אמנם, כל זה היה בזמן דור המדבר. אבל בזמנינו כיום, רק דרך לימוד ספרי מוסר וספרי חסידות, וספורי מעשיות של צדיקים, ירגיש האדם באיזה מצב רוחני הוא נמצא, ודרך לימוד הספרים הקדושים ימצא לעצמו דרך לתיקון חסרונותיו.

מצינו בירידת המן שנעשו לבני ישראל הרבה ניסים, כמו שאמרו במכילתא (בשלה ט"ז) לצדיקים ירד המן בתוך בתיהם ובתוך פיהם ממש, ואילו הרשעים היו צריכים לטרוח ולאסוף. וכן אמרו חז"ל (יומא עה): המן הגיד להם מה שבחורין ובסדקין, וכן היה המן משתנה להם לישראל לכל דבר שרוצים, (תנחומא בהעלותך ט"ז). ועוד אמרו (פסיקתא רבתי בשלה) שככל שהיה בו יותר יראת שמים, כך היה המן טעים יותר ויפה יותר למראית עין.

יוצא אפוא, שהיו אנשים מבני ישראל שלא היו שמחים כלל מעצם ירידת המן, מכיון שהיו מתבזים כשאנשים היו עוברים ורואים על פתח אהליהם מן שאינו נראה יפה. ובפרט אם הוא היה מעלה תולעים, הרי שזה היה הוכחה שהבעלים אין תוכם כבדים. ויש להבין בדבר: מדוע הוכיחן בגלוי ולא בסתר, כדי שלא יתבוז אותם אנשים מבני ישראל.

ונראה בהסבר הענין. הנה האדם העובד את השי"ת נראים לו שמעשיו יפים ומעולים, וכמו כן אין שכיניו ומכיריו רואים איזה פגם או דבר רע בעבודתו. אבל לאמיתו של דבר רק הבוחן לבבות יודע אם עבודתו נעשית באמת לשמה, או עבודתו פגומה ומלאה פניות ונגיעות אישיות, מכיון שתמיד אדם קרוב אל עצמו, ואף אחרים ירגישו בעצמם קרובים אליו אם נוח להם מטעמים שונים לעשות כמוהו.

ומהטעם הזה לא ניתן להוכיח לאדם שנראים לו מעשיו יפים, כיון שהוא לא יקבל תוכחה. (ידועים דברי חז"ל) ראה אבות ד' ד' כל העובר עבירה בסתר נפרעין ממנו בגלוי, וזה סוד המן, וכדבר הזה ראיתי ממש בעיני.

ברם, דווקא זה היה הסוד של המן, שהיה נכנס בתוך המעיים ובתוך הלב ובוחן את הלבבות, שהרי לא ניתן המן אלא למקבלי עול תורה. אם כן, המן עצמו הרגיש איך שנתקבל בתוכם, והאיך שטועמים ממנו כל מיני מטעמים, כפי שאמרו חז"ל שיש שבעים פנים לתורה.

לכן רק בכוחו של המן היה להוכיח לאלו שלא הלכו בדרך הישר. שכן רק כפי שהיו בני ישראל בעבודת ה', וכפי שרצו להיות כך ניתן להם המן. ולכן בשעה שהיו מבני ישראל שהתרעמו על המן, במה שאמרו (במדבר י"א ו') (ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל המן עינינו). הרי שהם הוכיחו שאינם רוצים ואינם מחפשים שינוי לטובה לעצמם, לכן ביזה אותם המן.

וכבר ידוע, שהיצר הרע אינו יכול לבוא להלחם כנגד בן תורה שיודע ממציאיות האמת, מלחמה פנים אל פנים. אלא היצר מגיע אליו בערמה, ומראה לו כאילו הוא מודה לו, ואז הוא מתחיל להכניס בתוך עבודת ה' שלו קצת כבוד, וקצת רדיפה אחרי הגאווה

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il <<<

שבת בשלה - שיריה ט"ז בשבת תשע"ג

שבת	תל אביב	ירושלים	הדלקת נרות
16:50	16:46	16:32	מוצאי שבת
17:49	17:48	17:46	רבינו תם
18:22	18:23	18:25	

הילולא דצדיקא

יח - רבי בנימין בינוש פינקל, ראש ישיבת מיר	טו - רבי חיים מרדכי מרגליות,
יט - רבי שמועון גרינפלד, מח"ס "שו"ת מהרש"ג"	מח"ס "שערי תשובה"
כ - רבי עובדיה הדאיה, מח"ס "משכיל עבדי"	טז - רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון
כא - רבי יהודה זאב סגל, ראש ישיבת מנצ'סטר	יז - רבי חיים פלאגי

ניתן להוריד את עלוני פרשת השבוע באתר המוסדות - www.orotpinto.co.il >>>

אמונת חכמים

הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל

"וילאמילו בה' ובמשלה

עבדו". (שמות יא. לד)

סיפור נפלא שסיפר המגיד מישרים רבי יעקב גלינסקי שליט"א בענין אמונת חכמים

היה זה בשנת תש"ט. עולים חדשים היינו ועניים מרודים. לחם לשובע לא היה ובנו של ידידי רבי נחמן גרודקה חלה בדיוזנטריה, מחלת מעיים קשה ואשפז בבית החולים אסותא.

למרות הטיפול, הלך מצבו של הילד והחמיר מאוד, עד שהרופאים רמזו לאבא להתכונן לגרוע מכל.

פניתי לאבא ואמרתי לו: "תכנס לחזון איש שיברך את הילד ויתפלל לרפואתו!"

נכנס האבא למעונו של הרב, והחזון איש אמר לו: "לך לפרופסור וינברג בבית החולים "אסותא".

הזכיר לו האב: "הילד כבר שוהה באסותא".

והחזון איש הבהיר: "אכן. אבל אתה תלך אליו באופן פרטי, למרפאתו שבתל אביב".

מכיון שלא באים לפרופסור בידיים ריקות, לווה רבי נחמן גרודקה סכום כסף ונסע לתל אביב. הגיע למרפאה של פרופסור וינברג, והיא מלאה באנשים הממתינים לתורם.

"כן?!" התענינה המזכירה.

"באתי אל הפרופסור", אמר רבי נחמן.

חייכה המזכירה ופטרה: "אל הפרופסור לא באים סתם כך. יש לקבוע תור. אתה רואה את כל האנשים האלו? תורם נקבע כבר לפני כמה שבועות. אם אתה רוצה לקבוע תור הבה נראה". התחילה המזכירה לדפדף ביומנו של הרופא, שבוע אחר שבוע - הכל היה עמוס.

פנה האב ואמר למזכירה: "אל תתאמצי, חבל לך על הזמן. ואני נכנס!"

נשמעו קולות התמרמרות, והמזכירה אמרה לו: "לא אינך נכנס!"

והוא עומד בשלו: "אני נכנס!"

והיא: "אני כבר אדאג לך שאתה לא תיכנס!"

הריב הקולני הזעיק את פרופסור וינברג מחדרו:

"מה קורה כאן?" התעניין.

"הוא רוצה להיכנס בלי תור!", הודיעה המזכירה.

"מה פירוש הדבר?" שאל הפרופסור.

"הילד שלי, פנה רבי נחמן גרודקה לרופא, הוא גוסס, זה ממש מצב של פיקוח נפש. החזון איש אמר לי לבוא אליך. איני זז מכאן עד שאכנס!"

"איפה הילד?" התעניין פרופסור וינברג.

"הוא בבית החולים באסותא". השיב רבי נחמן.

גיחוכים נשמעו לעברו.

"אז מה תועיל אם תיכנס אלי, את הילד אני צריך לראות. שב, חכה כאן!"

כעבור כמה דקות יצא הפרופסור מחדרו: "אתה יכול לשוב לביתך

זה בסדר".

מה בסדר? לא הבין, אולם חזקה עליו פקודת הרופא ש"זה בסדר".

קם רבי נחמן גרודקה והלך לבית החולים. אשתו שהתה ליד מיטת הבן וסיפרה לו שהמצב של הבן הורע, הוא כבר פרפר בין החיים למות. ולפתע החלה תכונה קדחתנית. רופאים נזעקו ובאו, אחיות עמדו הכן, כל הצוות רחש סביב מיטתו.

כוונן רבי נחמן ואשתו את השעה, והבין שבאותה שעה שהוא היה בתל אביב אצל הרופא, הפרופסור נכנס לחדרו וטלפן למחלקה. גער במי שהיה צריך לגעור, דרבן והעמיד את כל הצוות הרפואי על רגליו. ואכן הם נכנסו לפעולה ואייזנו את המצב, ובסייעתא דשמיא תוך זמן קצר הילד הבריא.

בשבילך וינברג. בשבילך דויטש

כעבור שבועיים, כך סיפר הרב גלינסקי, חלה אחד מילדי בדיוזנטריה. ידעתי מה יש לעשות; להזעיק את פרופסור וינברג מבית החולים "אסותא". אבל לא סמכתי על ידיעתי, אלא נכנסתי אל החזון איש.

שמע החזון איש את מצבו הרפואי של הבן, ואמר לי: "לך אל פרופסור דויטש בגבעת רוקח".

את פרופסור דויטש לא הכרתי, ולכן גם הערתי בפני החזון איש: "לפני כמה זמן שלח הרב את גרודקה לפרופסור וינברג מאסותא".

ענה החזון איש: "בשבילך וינברג. בשבילך דויטש".

נו. יש בידי שם או כתובת. בררתי אצל מכרים על פרופסור דויטש ואנשים גיחכו. המדובר ברופא קשיש שזה מכבר יצא לגמלאות. הוא מתגורר בגפו ביולה מבודדת בגבעת רוקח, ומטפח את גינתו ואת צמד כלביו. אמרו לי: "בעבר התגורר החזון איש בגבעת רוקח. אולי מכיר הוא את הרופא מאז בעודו פעיל. היום הוא כבר יצא מהענינים". אבל החזון איש הרי שלח אותי אליו וכמזותו עשיתי. עליתי לגבעת רוקח בבני ברק, הכלבים קידמו את פני בניחות והפרופסור הקשיש יצא כדי להרגיע אותם.

כשהבחין בי שאל מה הענין. עניתי לו שילדי נתקף בדיוזנטריה חמורה והחזון איש שלחני אליו. הזמנתי אותו אפוא לביקור בית. עני מרוד הייתי, אבל לויתי כסף עבור הביקור והתרופות.

שמע הפרופסור הקשיש את דברי ואמר: "אין שום צורך בביקור בית. המחלה הזו ידועה היא וגם התרופות לה ידועות הן. יש לי אותן פה בבית. והואיל והחזון איש הוא זה ששלח אותך אלי, אני אתן לך את התרופות בחינם".

אבן נגולה מעל ליבי. חזרתי לביתי, מיהרתי לתת לילד את התרופות, ולהחזיר למלואים את כספם. וברוך השם הילד הבריא ושב לאיתנו. הודו לה' כי טוב.

ומכאן למדתי כלל גדול באמונת חכמים: שלא לסמוך במאומה על שכלינו, לא לדמות ולא להקיש מענין לענין. לשאול את חכמי התורה על כל דבר ולעשות כפי המצוה עלינו, "שכל מי שנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל".

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

שלא לגרום הפסד

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "ותשר דבורה" (שופטים ה)

הקשר לפרשה: בהפטרה מסופר על נפילת סיסרא ושירת דבורה, כפי המסופר בפרשתנו על נפילת פרעה וחילו ושירת משה.

משום אבק לשון הרע, אסור לשבח אדם על טובות שעשה לו, כאכילה ושתיה או הלואה, שמחמת כן יבואו אליו אנשים רעים ויגרמו לו הפסדים. וכן אם האדם גורם לאחרים שיחשדו בו שהוא מספר לשון הרע, הרי זה אבק לשון הרע.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגד"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

"אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' ויאמרו לאמר אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים" (שמות טו. א)

בזמן קריעת ים סוף, כאשר מי הים שטפו את מצרים, גם הסוסים שעליהם רכבו המצרים - נשטפו במים ושקעו במצולות ים, כפי שנאמר בשירת הים "אשירה לה' כי גאה גאה סוס ורכבו רמה בים", משמע שלא רק הרכב נענש בטביעה בים אלא גם הסוס שעליו רכב הרכב נענש.

וכאן עולה לה התמיהה; מדוע הסוסים נענשו גם הם בים סוף ומתו במיתה משונה זו, בו בזמן שהמצריים הם אלו שרדפו אחר בני ישראל?

משיבים בעלי המוסר על כך ואומרים, שמכיוון שהסוסים הללו סייעו בידי עוברי עבירה, בידי המצרים הרשעים ששעבדו באכזריות את

המסייע נדון עם המשחית

עם ישראל במצריים. ומקובל בידינו ש'מגלגלים חובה על ידי חייב', ועל כן נענשו גם הם וטבעו בים סוף.

ובדבר זה יש אפוא מוסר השכל גדול ולימוד קל וחומר לעניין שותפות בעבירה; שהגם שהאדם עצמו לא עבר את העבירה בפועל, אולם אם הוא סייע בידי עוברי העבירה - אזי ידע לו כי העבירה נזקפת גם לחובתו ועליו לשאת ולתת את הדין על כך.

ובמיוחד, אם הסוסים שהינם בעלי חיים ולא היתה להם כל כוונה להרע לבני ישראל - הנה אנו רואים כיצד גם הם נפרעו בדין וטבעו עם רוכביהם גם יחד, קל וחומר שאדם שהינו בעל לב מבין ומרגיש יאלץ לפרוע את חלקו, אם הוא היה ח"ו שותף לדבר עבירה.

ומצינו שגם בחוקות הגויים, להבדיל, דנים לחומרה משתפי פעולה ומסייעים לדבר עבירה. למרות שהאדם עצמו לא גרם לחבלה, אך עצם זה שהוא הסיע את המפגע למקום ההתרחשות או שהוא נתן לו מחסה בביתו, זה כבר גורם לו להתחייב על כך ולהיענש בעת פקודה.

"ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה"

(יג. כא)

יש המבארים שהבהלה מפרעה הרשע הביאה את העם ללכת יומם ולילה, גם בשעה שדרי העולם נמים בו את שנתם, לאגור כח ליום המחר.

רבנו בחיי זצ"ל, מפרש על דרך הפשט, שמרוב חפצם וזריזותם לקבל את התורה ביום החמישים - היו ממהרים את דרכם והיו הולכים ביום ובלילה. לא כשאר הולכי דרך שהם יגיעים ביום ונחים בלילה.

"מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו"

(יד. טו)

רק בהם, בישראל, תלוי הדבר. אם יהיו הם בתוקף האמונה והבטחון, ויסעו הלוך ונסוע אל הים, כאשר הם סמוכים ובטוחים כי ודאי יקרע לפניהם, או אז ודאי יגרמו התעוררות למעלה שיעשה להם נס ויקרע לפניהם הים.

וזהו פשוטו של הפסוק במשנתו של רבי חיים מוולואז'ין זצ"ל: "מה תצעק אלי", וכי לא בבני ישראל תלויה הצלתם, הרי רק בהם תלוי הדבר. וכיון שכן: "דבר אל בני ישראל ויסעו", בבטחון ובאמונה שלימה.

"וירא ישראל את מצרים מת על שפת הים"

(יד. ל)

בשם רבי שמואל אהרון רובין זצ"ל, אב"ד קורטשין, מובא בספר "טללי אורות" לבאר את דברי המכילתא "מתים ולא מתים"; כי הטעם שפלט הים את מצרים, משום ביזת הים שהיו מצרים טעונים כסף וזהב עליהם, עי"ש.

והנה מבואר ברמב"ם בהלכות טומאת מת (פ"א ה"ב) שאף עכו"ם מטמא במגע ובמשא, ולכן נשאר בהם חיות כדי שלא יטמאו בהם ישראל.

"וילאמינו בה' ובמשה עבדו"

(יד. לא)

רבי אברהם אבן עזרא מעיר במקום כי אין האמונה במשה רבינו שווה, חס ושלוש, לאמונה בה'.

ברם, בני ישראל האמינו בה' שהוא אמת והאמינו במשה רבינו שהוא עבדו הנאמן, ולא יעשה דברים מדעתו, אלא את אשר יצווה על ידי ה'.

"הנני מומטייר לכם"

לחם" (טז. ד)

דיק נפלא מובא בספר "מדרש אכביר":

"ה' לחם" שהומטר מן השמים על ידי בורא העולם, היה מיוחד ומכוון רק לצורך עם ישראל, כפי שנאמר "הנני מומטייר לכם". לחם הוא ניתן, ולא לכל

אומה ולשון; שאם יתכנסו כל האומות

להסתפק ולהנות מן המן אפילו משהו, אינם יכולין.

ומוסיף המדרש ואומר, שהנהגה זו באה לידי ביטוי גם בבארה של מרים שאומות העולם לא היו יכולים להנות ממנה. כנאמר: "באר חפרוה שרים", (משה ואהרן עבור ישראל בלבד) מלמד שאם יתכנסו כל אומות העולם למלאות קיתון אחד מן הבאר, לא היו יכולין.

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"ויהי באשמוורת הבוקר" (יד. כד)

צריך לדעת למה עשה ה' המשפט הגדול הזה בבוקר ולא בלילה שהוא זמן תגבורת הדינים, וראיתי שאמרו ז"ל (ילק"ש רמז רלה) כי גבריאל טען טענה זו לפני ה' והשיבו אל עליון המתן עד אותה שעה שפעל אביהם עמי, שנאמר (בראשית כב ג) וישכם אברהם בבוקר ע"כ.

פירוש תשובת ה' כי הגם שאינו זמן הנקמה, אני מהפך הסדר לבני אברהם, כשם שהפך אברהם טבעו הרחמן ומה גם על בנו ידיו, ואעשה כן גם אני שהפך הזמן לאשר יחפוץ.

ויש בזה הנאה לישראל שיעמוד זכות העת, גם יעשה ה' דברו הטוב בכבודו ובעצמו, כמו שעשה אברהם וחסדו חמורו בעצמו, והוא אומרו וישקף ה'

מן המעיין

מסילות ישרים

מסילות לערכים ולמידות טובות

הסובבים אותו, ובמיוחד לאשתו, הרי שבמו ידיו הוא מכין את כלי המוות שלו.

כך לא מדברים לבעל

הכבוד שנדבר עליו ביריעה זו, הוא הדדי; הן מחובת האשה לכבד את בעלה והן מחובתו של הבעל לרחוש כבוד והערכה לאשתו. עד כמה צריכה האשה לשמור על כבוד בעלה, למדים אנו ממה שמספרת התורה בפרשת תולדות (בראשית כז. מב), על רבקה שקראה ליעקב בנה הקטן וגילתה את אזנו: "הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך", ולכן היא מצווה אותו שיברח אל לבן חרנה.

והנה כשרבקה אמרה ליצחק על רצונה שיעקב ילך חרנה, היא לא תלתה את הענין מהחשש שמא עשו יפגע ביעקב, אלא היא נקטה בסיבה אחרת: "קצתי בחיי מפני בנות חת".

וקשה, מדוע לא אמרה גם ליצחק את הטעם האמיתי, שהיא חוששת מעשו, ותפסה בטעם אחר?

להנהגה זו יש ביאור מופלא:

מהיכן ידעה רבקה שעשו אחיו מתנחם להרגו?

אומרים חז"ל שרבקה ידעה זאת מכח הנבואה. כעת, כשרבקה צריכה לבוא לבעלה יצחק ולגלות לו שראתה בנביאותה על הסכנות הצפויות לבנם הקטן יעקב, אין זה נאה ומכובד שאשה תבוא לבעלה ותגלה את מה שהוא עצמו עדיין לא יודע, ולכאורה היא מציגה את עצמה כיותר חשובה ממנו.

זה מה שרבקה אמנו ידעה: אין זו שפה נקייה, כך לא מדברים לבעל. הנימוק משתנה, היא תולה זאת ברצון שלה למצוא ליעקב שידוך הגון, וכך הכל נשכרים.

נישקה את הנעליים

על הרבנית הצדקנית של הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, מסופר מעשה מופלא שעשה רושם רב על כל מי ששמע אותו. המעשה היה בתקופת הקומוניזם ברוסיה, כאשר נאסר על היהודים לעבוד את עבודת בוראם.

הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל המשיך כמונן ללמוד, והוא לא פסק ממשנתו ולו לרגע קט. הדבר הגיע לידיעת הקומוניסטים שבאו לביתו כדי לאסור אותו ולשולחו לסיביר.

כאשר דפקו השוטרים על דלת הבית, תפסה הרבנית את חומרת הענין, היא החביאה את בעלה במקום סתר, וכשפתחה את הדלת והשוטרים שאלו היכן בעל הבית, השיבה: "את בעלי אתם מחפשים! הוא לא בבית, הוא עזב אותי מזמן והשאיר אותי לבד. אין לכם מה לחפש אותו כאן בבית הזה".

הדברים שנאמרו בהחלטיות, עשו רושם אמיתי על השוטרים ואלו עזבו את הבית בלא שנגעו לרעה ברבן של ישראל.

לאחר מכן, לקחה הרבנית אברמסקי - כך סיפרה בעצמה - את הנעליים של בעלה ונישקה אותן בהתרגשות, ואמרה שהיא מרגישה צורך לפייס את בעלה על הדברים החמורים שהוציאה מפיה כאילו הוא נטש אותה.

למרות שהדברים נאמרו ברגע של פיקוח נפש אמיתי, אשת חיל כמותה הרגישה שכביכול לא פעלה כראוי, ונישקה את נעלי בעלה הגאון כדי לפייס את כבוד התורה ולומדיה.

"מסכת דרך ארץ", (כן. יש מסכת שכזו בתלמוד בבלי שלנו) מונה מספר תכונות בעניין הנהגות הבית, אחת מהן היא שיהיה האדם "שפל לבני ביתו".

כל אב לילדים ובעל בעמיו יודע עד כמה קשה הדבר. יכול אדם להיות צנוע ושפל, עניו וחסר ערך, רק כשהוא מצוי ברחבי

הגלובוס. אך ברגע שהוא נכנס בשערי ביתו - הוא עלול להפוך את עורו לחלוטין, מתרגז על כל מה ומי שרק אפשר, אינו חוסך את שבט ביקורתו מבני הבית, גם אם זו אינה מוצדקת; עכשיו הוא כבר לא יהיה שפל ועניו. הוא יראה את כוחו.

והנה באים חז"ל ומלמדים אותנו, שגדלותו של האדם נמדדת רק אם הוא "שפל לבני ביתו". רק אם הוא מסוגל להתכופף ולהכניע את עצמו ואת מידותיו בתוככי ד' אמותיו. זו החכמה והגבורה המעולה, ורק אז ניתן להביט על שפלותו כשפלות אמיתית.

השל"ה הקדוש כותב בפרשת ויצא: "אין ראוי לאדם, כשירצה דבר מה מאנשי ביתו, שיכריחם על זה בדרך אונס וניצוח, אף כי הוא מושל בהם, אבל ישתדל לפתות אותם על מה שירצהו, כדי שיתעוררו לזה מעצמם, כי זה הוא יותר טוב משיעשו זה על צד האונס וההכרח. ראה כמה הרבה יעקב דברים עם רחל ולא, כדי שיתרצו בטוב לב, ואעפ"י שהקב"ה ציווה לו שישוב".

רבינו יוסף חיים מבבל זיע"א, מביא בספרו "בן יהודע" על מסכת גיטין (דף ו.) מעשה נורא באדם אחד שהיה קשה ומר לאשתו, ואף היה מכה בה ללא רחם.

פעם אחת ראתה האשה נחש החודר לתוך כוס החלב שעמדה בבית, ומטיל בה את ארסו. היא רצתה לגשת אל הכוס ולשפוך את החלב מתוכה, אלא שבדיקו באותו רגע נכנס הבעל לביתו וכך יצא שהיא לא הספיקה לעשות זאת.

הבעל שהיה צמא, ניגש אל החלב והחל לשתותו לרוויה... אשתו, שעמדה מן הצד, חששה לומר לו על הארס שהטיל הנחש בכוס, מפני שאז הוא היה מכה בה בטענה שהיא לא השגיחה על החלב.

הסוף היה שהבעל שתה את כל החלב שהיה בכוס ונפח את נשמתו.

בספר "עלינו לשבח", מעיר הגר"י זילברשטיין שליט"א; כל כך למה הגיע לזו היכן כתוב בתורה שאם אדם כועס על אשתו, ואפילו שהגיע לדרגה כה נחיתה עד שהוא 'קשה ומר' לה, מגיע לו עונש כה חמור כמו המוות?

פשר הדבר הוא, שהבעל הרע הוא זה שהכין לעצמו את כלי המוות. כיוון שמסתבר שלאחר שהוא היכה את האשה האומללה היא היתה מוזילה דמעות מעיניה, ומהדמעות הללו - נוצר הנחש שהמית את הבעל.

לא 'דברי קבלה' אלו, אלא דברי מוסר המובאים בכל ספרי רבותינו, ראשונים ואחרונים, המעוררים את האדם על כך שהוא עצמו בורא ומכין לעצמו את הנהגה שינהגו עימו בעולמו.

אם הוא מיטיב עם הבריות, ייטיבו עמו, אך אם הוא מתנהג באכזריות אל

בס"ד התקבלה תרומה ע"י הצדיק שחפץ בעילום שמו של סטימ

פחד דוד על התורה

המעוניין: ישלח צ'ק לת.ד. 16253 ירושלים מיקוד 91162

לפקודת "פניני דוד ירושלים" ע"ש 48 (דמי המשלוח בלבד), בצירוף שם כתובת וטלפון.

או בבנק הדואר מ.ח. 8473702 ע"ש "פניני דוד ירושלים"

לא תהיה חלוקה במשרדי המוסדות!!!

לפרטים: 02-6334197 בין השעות 9:30 - 14:00 בלבד!